

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Codului penal

Traducere integrală în limba română

Autor și persoană care depune propunerea
Avocat Marian Georgiev Ivanov
Baroul Sofia

Propunere a autorului pentru îmbunătățirea legislației, depusă în temeiul articolului 45 din Constituția Republicii Bulgaria și al articolului 18 alineatele (1) și (2) din Legea privind actele normative. Nu este un proiect de lege introdus formal de un titular al dreptului de inițiativă legislativă. Propunerea nu reprezintă nici o lege adoptată, nici drept în vigoare.

Notă privind traducerea

Această traducere este oferită în scop informativ și nu este o traducere certificată. Prevalează textul original în limba bulgară. Acest PDF tradus nu conține semnătura electronică a originalului.

Adresa de înaintare, dispozițiile propuse, expunerea de motive și sursele sunt traduse integral. Numerotarea articolelor păstrează sufixele alfabetice chirilice originale. Indicațiile paginilor originale se referă la PDF-ul bulgar; traducerea are propria numerotare. Termenii descriu instituții și proceduri bulgare, fără a le adapta dreptului unei alte jurisdicții.

Originalul în limba bulgară: ZID_NK_25.09.2026.pdf

SHA-256 al fișierului original: DDCF54B5DB599FBD4E8A6538AEE8C629A50581AE02138F973E04EE6892FDEB9E

PAGINA 01 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

CĂTRE MINISTRUL JUSTIȚIEI

CĂTRE CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII BULGARIA

CĂTRE ADUNAREA NAȚIONALĂ A REPUBLICII BULGARIA

prin președintele Adunării Naționale

cu solicitarea de înaintare către Comisia pentru afaceri juridice

PROPUNERE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA LEGISLAȚIEI

în temeiul art. 45 din Constituție și al art. 18 alin. (1) și (2) din Legea privind actele normative

Autor și persoană care transmite propunerea: Marian Georgiev Ivanov, avocat

Baroul Sofia, număr individual de înregistrare a avocatului 1800713910

E-mail de contact: ivanov.bg.sf@gmail.com

Adresă de corespondență: bd. Aleksandar S. Pushkin nr. 84A, cartierul Boyana, Sofia 1616.

În temeiul art. 45 din Constituția Republicii Bulgaria și al art. 18 alin. (1) și (2) din Legea privind actele normative, transmit în nume propriu acest proiect de lege pentru modificarea și completarea Codului penal, împreună cu expunerea de motive, ca propunere pentru îmbunătățirea legislației. Acesta face parte dintr-un pachet de propuneri pentru modificarea și completarea Codului penal, Codului de procedură penală și Legii privind sistemul judiciar.

Solicit ministrului justiției să organizeze o evaluare de specialitate și, dacă propunerea este acceptată, să întreprindă demersurile necesare pentru pregătirea unui proiect de lege în vederea examinării de către Consiliul de Miniștri.

Solicit Consiliului de Miniștri să evalueze propunerea în raport cu competența sa potrivit art. 87 alin. (1) din Constituție și, dacă evaluarea este favorabilă, să dispună lucrările pregătitoare necesare exercitării inițiativei legislative.

Solicit președintelui Adunării Naționale să înainteze propunerea Comisiei pentru afaceri juridice și să o pună la dispoziția deputaților pentru luare la cunoștință, discutare potrivit procedurii stabilite și examinarea posibilității exercitării inițiativei legislative.

Solicit comunicarea numărului de înregistrare la intrare, a înaintării către autoritatea competentă și a rezultatului examinării prin Sistemul de comunicare electronică securizată (SSEV), cu o notificare suplimentară la adresa de e-mail indicată mai sus.

Proiect

LEGE PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA CODULUI PENAL

(Publicat în Monitorul Oficial al Bulgariei, nr. 26 din 1968; rectificat, nr. 29 din 1968; modificat și completat, nr. 92 din 1969, nr. 26 și 27 din 1973, nr. 89 din 1974, nr. 95 din 1975, nr. 3 din 1977, nr. 54 din 1978, nr. 89 din 1979, nr. 28 din 1982; rectificat, nr. 31 din 1982; modificat și completat, nr. 44 din 1984, nr. 41 și 79 din 1985; rectificat, nr. 80 din 1985; modificat și completat, nr. 89 din 1986; rectificat, nr. 90 din 1986; modificat și completat, nr. 37, 91 și 99 din 1989, nr. 10, 31 și 81 din 1990, nr. 1 și 86 din 1991; rectificat, nr. 90 din 1991; modificat și completat, nr. 105 din 1991, nr. 54 din 1992, nr. 10 din 1993, nr. 50, 97 și 102 din 1995, nr. 107 din 1996, nr. 62, 85 și 120 din 1997, nr. 83, 85, 132, 133 și 153 din 1998, nr. 7, 51 și 81 din 1999, nr. 21, 51 și 98 din 2000, nr. 41 și 101 din 2001, nr. 45 și 92 din 2002, nr. 26 și 103 din 2004, nr. 24, 43, 76, 86 și 88 din 2005, nr. 59, 75 și 102 din 2006, nr. 38, 57, 64, 85, 89 și 94 din 2007, nr. 19, 67 și 102 din 2008, nr. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 și 102 din 2009, nr. 26 și 32 din 2010, nr. 33 și 60 din 2011, nr. 19, 20 și 60 din 2012, nr. 17, 61 și 84 din 2013, nr. 19, 53 și 107 din 2014, nr. 14, 24, 41, 74, 79 și 102 din 2015, nr. 32, 47, 83 și 95 din 2016, nr. 13, 54, 85 și 101 din 2017, nr. 55 din 2018, nr. 1, 7, 16 și 83 din 2019, nr. 13, 23, 28, 44, 88, 103 și 108 din 2020, nr. 9 și 84 din 2021, nr. 53 și 79 din 2022, nr. 10, 67, 82 și 84 din 2023, nr. 23, 39, 41 și 42 din 2024, nr. 49, 50, 54, 60, 61, 64, 65, 87 și 115 din 2025, nr. 27, 32 și 55 din 2026)

§ 1. La art. 23 se introduce alin. (4):

„(4) La stabilirea pedepsei rezultante, instanța examinează proporționalitatea duratei sau cuantumului său final față de infracțiunile incluse în concurs, numărul și gravitatea lor și natura și întinderea globală a prejudiciului cauzat. Instanța motivează distinct aplicarea sau neaplicarea art. 24.”

§ 2. La art. 38a, alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Detențiunea pe viață se aplică numai dacă este prevăzută pentru infracțiunea respectivă, infracțiunea concretă săvârșită este de gravitate excepțională, iar scopurile art. 36 nu pot fi atinse prin închisoare pe durată determinată. Existența unui element agravant al infracțiunii, inclusiv a unui caz deosebit de grav, nu stabilește, prin sine, aceste condiții. Instanța motivează distinct fiecare dintre ele.”

§ 3. La art. 39, alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cu titlu de excepție, închisoarea poate avea o durată de până la treizeci de ani la înlocuirea detențiunii pe viață, în cazul pluralității de infracțiuni potrivit art. 24 și 27 alin. (1) și în cazurile prevăzute expres în partea specială a acestui cod.”

§ 4. La art. 54 se introduc alin. (3)-(5):

„(3) La evaluarea potrivit alin. (1), instanța examinează succesiv:

1. natura și întinderea prejudiciului cauzat și ale pericolului concret creat;
2. forma și gradul vinovăției, modalitatea săvârșirii și contribuția făptuitorului;
3. împrejurările atenuante și agravante, cu respectarea art. 56;
4. informațiile privind personalitatea, vârsta, sănătatea și conduita ulterioară infracțiunii ale făptuitorului, relevante pentru scopurile pedepsei, inclusiv eforturile de limitare și reparare a prejudiciului.

(4) Instanța identifică împrejurările care determină categoria și severitatea pedepsei alese și modul în care le-a evaluat în ansamblu. Dacă legea permite o pedeapsă mai puțin severă, instanța indică de ce aceasta este insuficientă pentru atingerea scopurilor art. 36.

PAGINA 03 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

(5) Exercițarea dreptului la tăcere, contestarea acuzației și exercitarea legală a drepturilor procedurale nu constituie împrejurări agravante. O acuzație nedovedită privind o altă infracțiune nu poate fundamenta constatarea unui pericol social sporit al făptuitorului.”

§ 5. Art. 115 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 115. Persoana care ucide intenționat o altă persoană se pedepsește pentru omor cu închisoare de la cincisprezece la treizeci de ani sau detențiune pe viață.”

§ 6. La art. 116 alin. (1), în textul care urmează pct. 12, cuvintele „de la cincisprezece la douăzeci de ani” se înlocuiesc cu „de la douăzeci la treizeci de ani”.

§ 7. La art. 124 se introduce alin. (5):

„(5) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (4), dacă moartea potrivit alin. (1) este cauzată ca urmare a unei vătămări corporale grave potrivit art. 128 alin. (3), art. 131 alin. (3) sau art. 131a alin. (2), pedeapsa este închisoarea de la zece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață, iar dacă vătămarea corporală constituie recidivă periculoasă, închisoarea de la cincisprezece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață.”

§ 8. La art. 128 se introduce alin. (3):

„(3) Dacă făptuitorul a urmărit cauzarea uneia dintre vătămările prevăzute la alin. (2), pedeapsa este închisoarea de la cinci la douăzeci de ani sau detențiunea pe viață.”

§ 9. La art. 131 se introduce alin. (3):

„(3) Dacă vătămarea corporală gravă este cauzată în condițiile art. 128 alin. (3), pedeapsa este:

1. în cazurile prevăzute la alin. (1), închisoarea de la șapte la douăzeci și cinci de ani sau detențiunea pe viață;
2. în cazurile prevăzute la alin. (2), închisoarea de la zece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață.”

§ 10. La art. 131a se fac următoarele completări:

1. Textul existent devine alin. (1).
2. Se introduce alin. (2):

„(2) Dacă vătămarea corporală gravă potrivit alin. (1) este cauzată în condițiile art. 128 alin. (3), pedeapsa este închisoarea de la doisprezece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață.”

§ 11. La art. 149 se introduce alin. (6):

„(6) Dispozițiile acestui articol se aplică în măsura în care fapta nu constituie o infracțiune potrivit art. 152.”

§ 12. La art. 150 se introduce alin. (5):

„(5) Dispozițiile acestui articol se aplică în măsura în care fapta nu constituie o infracțiune potrivit art. 152.”

PAGINA 04 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 13. La art. 151 se introduce alin. (7):

„(7) Dispozițiile acestui articol se aplică în măsura în care fapta nu constituie o infracțiune potrivit art. 152.”

§ 14. Art. 152 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 152. (1) Persoana care realizează o penetrare sexuală cu o altă persoană fără consimțământul liber exprimat al acesteia se pedepsește pentru viol cu închisoare de la cinci la douăzeci de ani sau detențiune pe viață.

(2) Pedepsa este închisoarea de la șapte la douăzeci și cinci de ani sau detențiunea pe viață dacă:

1. victima nu a împlinit optsprezece ani;
2. victima este descendentul sau copilul adoptat al făptuitorului;
3. fapta constituie repetarea infracțiunii.

(3) Pedepsa este închisoarea de la zece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață dacă:

1. fapta este săvârșită de două sau mai multe persoane;
2. este cauzată o vătămare corporală medie;
3. fapta are ca rezultat o tentativă de suicid;
4. fapta este săvârșită în scopul implicării victimei în acte ulterioare de indecență sexuală sau prostituție;
5. fapta constituie recidivă periculoasă.

(4) Pedepsa este închisoarea de la cincisprezece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață dacă:

1. victima nu a împlinit șaisprezece ani;
2. este cauzată o vătămare corporală gravă;
3. fapta are ca rezultat suicidul;
4. fapta constituie un caz deosebit de grav.

(5) Penetrarea sexuală în sensul acestui articol este:

1. penetrarea vaginului, anusului sau gurii altei persoane cu penisul;
2. penetrarea vaginului sau anusului altei persoane cu o altă parte a corpului ori cu un obiect, dacă actul are caracter sexual, stabilit prin natura, scopul și împrejurările săvârșirii;
3. efectuarea unui act potrivit pct. 1 sau 2 de către victimă asupra făptuitorului sau a unui terț, ca urmare a constrângerii exercitate asupra victimei.

(6) Consimțământul este liber exprimat dacă rezultă din voința liberă a unei persoane care înțelege natura actului concret și este capabilă să aleagă și se exprimă prin cuvinte sau conduită neechivocă. El privește actul concret și poate fi retras în orice moment. Tăcerea, lipsa rezistenței fizice, relațiile sexuale anterioare

PAGINA 05 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

sau existența unei relații matrimoniale ori a altei relații intime nu stabilesc, prin ele însele, consimțământul.

(7) Nu există consimțământ liber exprimat dacă actul este săvârșit prin forță sau amenințări, dacă victima doarme, este inconștientă sau, din cauza stării sale, nu poate înțelege actul ori exprima voința sau dacă făptuitorul folosește un raport de dependență ori supraveghere într-un mod care exclude posibilitatea alegerii libere.

(8) Normele art. 11 și 14 se aplică infracțiunii prevăzute de acest articol. Lipsa consimțământului și cuprinderea ei în intenția făptuitorului trebuie dovedite. Vârsta victimei potrivit alin. (2) pct. 1 sau alin. (4) pct. 1 nu generează, singură, prezumția îndeplinirii elementelor formei de bază a infracțiunii din alin. (1). Dacă fapta nu constituie viol, rămân aplicabile dispozițiile care protejează integritatea sexuală a copiilor indiferent de consimțământul lor.”

§ 15. La sfârșitul art. 153 se adaugă: „, în măsura în care fapta nu constituie o infracțiune potrivit art. 152”.

§ 16. La art. 157 se introduce alin. (8):

„(8) Dispozițiile acestui articol se aplică în măsura în care fapta nu constituie o infracțiune potrivit art. 152.”

§ 17. La art. 195 se introduc alin. (6)-(8):

„(6) Furtul săvârșit prin pătrunderea nelegală în locuința altuia se pedepsește cu închisoare de la doi la paisprezece ani, dacă nu este prevăzută o pedeapsă mai severă. Aplicarea acestui alineat nu impune prezența ocupantului în locuință în momentul săvârșirii faptei.

(7) Dacă, la săvârșirea furtului prin pătrunderea nelegală în locuința altuia, făptuitorul poartă o armă de foc, o substanță explozivă sau un alt obiect în scopul folosirii împotriva unei persoane pentru săvârșirea furtului, păstrarea bunului luat sau asigurarea fugii, pedeapsa este închisoarea de la cinci la douăzeci de ani sau detențiunea pe viață, dacă nu este prevăzută o pedeapsă mai severă.

(8) Dacă sunt îndeplinite elementele tâlhăriei, fapta se încadrează potrivit art. 198 sau 199. Nu se aplică o pedeapsă separată potrivit alin. (6) sau (7) pentru aceeași luare.”

§ 18. La art. 196 alin. (1) se introduc pct. 3 și 4:

„3. în cazurile prevăzute de art. 195 alin. (6), închisoare de la cinci la douăzeci de ani;

4. în cazurile prevăzute de art. 195 alin. (7), închisoare de la opt la treizeci de ani sau detențiune pe viață.”

§ 19. La art. 196a se fac următoarele completări:

1. Textul existent devine alin. (1).

2. Se introduce alin. (2):

„(2) Dacă furtul potrivit alin. (1) este săvârșit în condițiile art. 195 alin. (7), pedeapsa este închisoarea de la zece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață și confiscarea întregului patrimoniu al făptuitorului sau a unei părți a acestuia.”

§ 20. La art. 197 se fac următoarele modificări și completări:

1. La pct. 3, după cuvintele „până la opt ani”, se adaugă: „, cu excepția cazurilor prevăzute la pct. 6”.

PAGINA 06 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

2. La pct. 4, după cuvintele „până la opt ani”, se adaugă: „, cu excepția cazurilor prevăzute la pct. 7”.

3. La pct. 5, după „art. 196a”, se adaugă: „alin. (1)”.

4. Se introduc pct. 6 și 7:

„6. în cazurile prevăzute de art. 195 alin. (6), cu excepția cazurilor prevăzute de art. 195 alin. (7) și art. 196 și 196a, închisoare de la un an la zece ani;

7. în cazurile prevăzute de art. 195 alin. (2), dacă furtul este săvârșit prin pătrunderea nelegală în locuința altuia, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 195 alin. (7) și art. 196 și 196a, închisoare de la doi la doisprezece ani.”

§ 21. La art. 198 alin. (1), cuvintele „de la trei la zece ani” se înlocuiesc cu „de la cinci la douăzeci de ani sau detențiune pe viață”.

§ 22. La art. 199 se fac următoarele modificări:

1. La alin. (1), în textul care urmează pct. 5, cuvintele „de la cinci la cincisprezece ani” se înlocuiesc cu „de la opt la treizeci de ani sau detențiune pe viață”.

2. La alin. (2), cuvintele „de la cincisprezece la douăzeci de ani” se înlocuiesc cu „de la douăzeci la treizeci de ani”.

§ 23. La art. 209 se fac următoarele modificări:

1. La alin. (1), cuvintele „de la un an la șase ani” se înlocuiesc cu „de la un an la zece ani”.

2. La alin. (2), cuvintele „până la cinci ani” se înlocuiesc cu „până la zece ani”.

§ 24. La art. 210 alin. (1), cuvintele „de la un an la opt ani” se înlocuiesc cu „de la trei la zece ani”.

§ 25. La art. 211, cuvintele „de la trei la zece ani” se înlocuiesc cu „de la cinci la zece ani”.

§ 26. La art. 288 se fac următoarele modificări și completări:

1. Textul existent devine alin. (1), iar în acesta cuvintele „de la un an la șase ani” se înlocuiesc cu „de la doi la opt ani”.

2. Se introduc alin. (2)-(4):

„(2) Pedepsa este închisoarea de la trei la zece ani și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 37 alin. (1) pct. 6 și 7 dacă fapta potrivit alin. (1) este săvârșită de un judecător, asesor judiciar, procuror sau organ de cercetare în exercitarea competențelor sale într-o verificare privind o infracțiune ori într-un proces penal sau la indicațiile ori în executarea unei decizii a unui grup infracțional organizat.

(3) Dacă, drept urmare a faptei potrivit alin. (1) sau (2), urmărirea penală pentru o infracțiune gravă se prescrie, iar făptuitorul a prevăzut și a urmărit ori acceptat această consecință, pedeapsa este închisoarea de la cinci la doisprezece ani și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 37 alin. (1) pct. 6 și 7.

(4) Desființarea sau modificarea unui act, achitarea persoanei acuzate, încetarea ori suspendarea procedurii sau expirarea unui termen procedural nu stabilesc, prin ele însele, săvârșirea unei infracțiuni potrivit acestui articol. Răspunderea penală impune stabilirea încălcării concrete a unei obligații de serviciu, a intenției și scopului potrivit alin. (1) și, în cazurile alin. (3), a legăturii cauzale cu împlinirea prescripției.”

PAGINA 07 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 27. Se introduce art. 288a:

„Art. 288a. (1) Judecătorul, asesorul judiciar, procurorul sau organul de cercetare care, în exercitarea competențelor sale, în scopul provocării nelegale a punerii sub acuzare, condamnării sau privării de libertate a unei persoane ori al protejării altei persoane de pedeapsa care i se cuvine potrivit legii:

1. întocmește, modifică, prezintă sau folosește un document, o înregistrare ori alt material relevant pentru obiectul probațiunii, știind că este neautentic sau modificat ori atestă fals efectuarea unui act procedural sau o împrejurare relevantă pentru cauză;

2. distruge, înlocuiește sau ascunde nelegal un material relevant pentru obiectul probațiunii, primit ori colectat în legătură cu o verificare privind o infracțiune sau cu un proces penal;

3. prezintă cu bună știință în mod denaturat, într-un act emis de el, conținutul unui material probatoriu privind o chestiune relevantă pentru temeiurile inițierii, refuzului inițierii, suspendării ori încetării procedurii, pentru acuzație, vinovăție, pedeapsă sau privarea de libertate;

4. formulează ori susține o acuzație sau pronunță o condamnare, știind că persoana nu a săvârșit fapta sau că fapta nu constituie infracțiune,

se pedepsește cu închisoare de la trei la zece ani și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 37 alin. (1) pct. 6 și 7, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Dacă, drept urmare a faptei potrivit alin. (1), o persoană a fost privată nelegal de libertate mai mult de șase luni, iar făptuitorul a prevăzut și a urmărit ori acceptat această consecință, pedeapsa este închisoarea de la cinci la doisprezece ani și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 37 alin. (1) pct. 6 și 7, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(3) Eroarea de bună-credință la stabilirea faptelor sau la interpretarea ori aplicarea legii nu constituie o infracțiune potrivit acestui articol. O apreciere diferită a credibilității ori semnificației probatorii a materialelor nu se asimilează prezentării cu bună știință a conținutului lor în mod fals. Desființarea sau modificarea unui act nu stabilește, prin sine, intenția și scopul potrivit alin. (1).

(4) Dacă aceeași faptă întrunește elementele acestui articol și ale art. 288, se aplică dispoziția care prevede pedeapsa mai severă. Această regulă nu exclude răspunderea pentru o infracțiune săvârșită separat, inclusiv mită.”

§ 28. La art. 289 se fac următoarele modificări și completări:

1. Textul existent devine alin. (1), iar în acesta cuvintele „de la un an la șase ani” se înlocuiesc cu „de la un an la opt ani”.

2. Se introduc alin. (2) și (3):

„(2) Dacă fapta potrivit alin. (1) este săvârșită prin abuzul competențelor privind numirea, promovarea, retrogradarea, transferul, delegarea temporară sau încetarea delegării, eliberarea ori suspendarea temporară din funcție, evaluarea profesională, stabilirea remunerației suplimentare, procedura disciplinară împotriva persoanei ori supravegherea sa de serviciu sau la indicațiile ori în executarea unei decizii a unui grup infracțional organizat,

PAGINA 08 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

pedeapsa este închisoarea de la doi la zece ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă. Dacă făptuitorul este funcționar, instanța dispune și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 37 alin. (1) pct. 6 și 7.

(3) Formularea legală a unei cereri, obiecții, plângeri, căi de atac a procurorului sau susțineri juridice nu constituie determinare la încălcarea unei obligații de serviciu în sensul acestui articol.”

§ 29. La art. 301 se fac următoarele modificări:

1. La alin. (1), cuvintele „până la șase ani” se înlocuiesc cu „de la un an la zece ani”.
2. La alin. (2), cuvintele „până la opt ani” se înlocuiesc cu „de la doi la zece ani”.
3. La alin. (3), cuvintele „până la zece ani” se înlocuiesc cu „de la trei la zece ani”.

§ 30. La art. 302 se fac următoarele modificări:

1. La lit. „a”, cuvintele „de la trei la zece ani” se înlocuiesc cu „de la cinci la doisprezece ani”.
2. La lit. „6”, cuvintele „de la trei la cincisprezece ani” se înlocuiesc cu „de la cinci la cincisprezece ani”.

§ 31. La art. 304 se fac următoarele modificări:

1. La alin. (1), cuvintele „până la șase ani” se înlocuiesc cu „de la un an la zece ani”.
2. La alin. (2), cuvintele „până la opt ani” se înlocuiesc cu „de la doi la zece ani”.

§ 32. La art. 304a, cuvintele „până la zece ani” se înlocuiesc cu „de la trei la zece ani”.

§ 33. La art. 304b se fac următoarele modificări și completări:

1. La alin. (1), cuvintele „până la șase ani sau amendă” se înlocuiesc cu „de la doi la opt ani și amendă”.
2. La alin. (2), cuvintele „până la trei ani sau amendă” se înlocuiesc cu „de la un an la șase ani și amendă”.
3. Se introduc alin. (3) și (4):

„(3) Dacă fapta potrivit alin. (1) sau (2) privește exercitarea influenței asupra unui judecător, asesor judiciar, procuror ori organ de cercetare în legătură cu un proces penal sau cu o verificare privind o infracțiune, pedeapsa este închisoarea de la trei la zece ani și amenda prevăzută în alineatul respectiv.

(4) Dacă infracțiunea potrivit acestui articol este săvârșită de un funcționar care folosește poziția sa de serviciu, instanța dispune și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 37 alin. (1) pct. 6 și 7.”

§ 34. La art. 305a se fac următoarele modificări și completări:

1. Textul existent devine alin. (1), iar în acesta cuvintele „până la trei ani” se înlocuiesc cu „de la un an la șase ani”.
2. Se introduce alin. (2):

„(2) Dacă intermedierea potrivit alin. (1) privește o acțiune sau omisiune a unui judecător, asesor judiciar, procuror ori organ de cercetare într-un proces penal sau într-o verificare privind o infracțiune, pedeapsa este închisoarea de la doi la opt ani și amenda potrivit alin. (1), dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.”

PAGINA 09 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

§ 35. La art. 342 se fac următoarele modificări:

1. La alin. (3) lit. „B”, cuvintele „de la zece la douăzeci de ani” se înlocuiesc cu „de la cincisprezece la treizeci de ani”, iar cuvintele „de la cincisprezece la douăzeci de ani” se înlocuiesc cu „de la douăzeci la treizeci de ani”.
2. La alin. (4) lit. „B”, cuvintele „de la doisprezece la douăzeci de ani” se înlocuiesc cu „de la optsprezece la treizeci de ani”, iar cuvintele „de la treisprezece la douăzeci de ani” se înlocuiesc cu „de la douăzeci la treizeci de ani”.

§ 36. La art. 343 se introduce alin. (6):

„(6) Dacă este cauzată moartea la conducerea unui autovehicul, fapta constituie un caz deosebit de grav, iar făptuitorul a prevăzut posibilitatea cauzării morții, dar a crezut că o va împiedica, pedeapsa este închisoarea de la cincisprezece la treizeci de ani sau detențiunea pe viață dacă moartea a fost cauzată ca urmare a uneia dintre următoarele încălcări:

1. depășirea vitezei permise cu mai mult de cincizeci de kilometri pe oră într-o localitate sau cu mai mult de optzeci de kilometri pe oră în afara unei localități;
2. participarea la o cursă neautorizată pe un drum deschis circulației publice;
3. circulația intenționată în sens opus celui permis pe o autostradă sau un drum expres.

Aplicarea acestui alineat impune stabilirea legăturii cauzale dintre încălcarea concretă și moartea produsă. Refuzul testării pentru alcool sau substanțe stupefiante nu stabilește, prin sine, nici încălcarea, nici forma de vinovăție potrivit acestui alineat. Dacă moartea este cauzată intenționat, se aplică dispozițiile privind infracțiunea intenționată corespunzătoare. Dacă sunt prezente și împrejurările alin. (3) sau (4), se aplică și alin. (5).”

§ 37. La art. 343a se introduce alin. (3):

„(3) În cazurile prevăzute de art. 343 alin. (6), dacă făptuitorul a făcut tot ce îi stătea în putere pentru a ajuta victima sau victimele, pedeapsa este închisoarea de la zece la douăzeci și cinci de ani.”

§ 38. La art. 343r se introduce alin. (3):

„(3) Dacă se aplică detențiunea pe viață pentru o infracțiune potrivit art. 343 alin. (6), se dispune interzicerea dreptului de a conduce un autovehicul pentru o durată de la treizeci și unu la treizeci și cinci de ani. Termenul începe la rămânerea definitivă a condamnării. Indiferent de expirarea lui, persoana condamnată nu poate exercita acel drept în timpul executării detențiunii pe viață sau a închisorii cu care aceasta a fost înlocuită. Art. 49 alin. (4) și 59 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.”

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

§ 39. La art. 35 alin. (2) din Codul de procedură penală (publicat în Monitorul Oficial al Bulgariei, nr. 86 din 2005; modificat și completat, nr. 46 și 109 din 2007, nr. 69 și 109 din 2008, nr. 12, 27, 32 și 33 din 2009, nr. 15, 32 și 101 din 2010, nr. 13, 33, 60, 61 și 93 din 2011, nr. 19, 20, 25 și 60 din 2012, nr. 17, 52, 70 și 71 din 2013, nr. 21 din 2014, nr. 14, 24, 41, 42, 60, 74 și 79 din 2015, nr. 32, 39, 62, 81 și 95 din 2016, nr. 13, 63 și 101 din 2017, nr. 7, 44, 87 și 96 din 2018, nr. 7, 16 și 83 din 2019, nr. 98, 103 și 110 din 2020, nr. 9, 16, 20, 41, 80 și 85 din 2021, nr. 32 și 62 din 2022, nr. 48, 69, 84 și 86 din 2023, nr. 18, 36 și 39 din 2024, nr. 61, 65 și 97 din 2025, nr. 16, 32, 51 și 59 din 2026), se fac următoarele completări:

1. După „287a,” se adaugă: „288, 288a, 289,”.

2. După cuvintele „art. 343 alin. (1) lit. «B», alin. (3) lit. «б» și alin. (4)” se adaugă: „, art. 343a alin. (3)”.

3. Se introduce o a doua teză: „Instanța districtuală este competentă în primă instanță și pentru toate celelalte cauze privind infracțiuni pentru care partea specială a Codului penal prevede detențiunea pe viață sau detențiunea pe viață fără posibilitatea înlocuirii, sub rezerva alin. (4) și (5) și a normelor speciale ale capitolului treizeci și unu.”

§ 40. Pentru faptele săvârșite înainte de intrarea în vigoare a acestei legi, legea penală aplicabilă se stabilește potrivit art. 2 din Codul penal. Dispozițiile care instituie o infracțiune sau prevăd o pedeapsă mai severă nu au efect retroactiv. Procedurile judiciare inițiate înainte de intrarea în vigoare a legii sunt finalizate potrivit regulilor anterioare de competență.

§ 41. În termen de trei ani de la intrarea în vigoare a legii, Ministerul Justiției efectuează o evaluare ulterioară a impactului și publică rezultatele. Evaluarea privește pedepsele aplicate și efectiv executate, aplicarea art. 55, 58a și 63, hotărârile desființate sau modificate pentru nedreptate vădită, recidiva, aplicarea art. 288, 288a, 289, 302, 304b și 305a, durata și rezultatele procedurilor privind acele infracțiuni și costurile executării pedepselor. Datele sunt prelucrate și publicate agregat, fără identificarea persoanelor fizice.

§ 42. Prezenta lege intră în vigoare la șase luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Bulgariei.

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea de lege pentru modificarea și completarea Codului penal

1. Motivele care impun adoptarea

Propunerea reunește majorarea pedepselor pentru anumite infracțiuni grave cu cerințe exprese de proporționalitate și de motivare a individualizării pedepsei, precum și cu protecție penală suplimentară împotriva obstrucționării intenționate și a coruperii justiției penale. Obiectul său cuprinde omorul, vătămarea corporală gravă produsă cu intenție directă, violul, tâlhăria, furtul prin pătrundere într-o locuință, înșelăciunea, infracțiunile de corupție, traficul de influență, ingerințele infracționale în înfăptuirea justiției și cazurile deosebit de grave de provocare a decesului la conducerea unui autovehicul.

Limitele de pedeapsă trebuie să permită adecvarea sancțiunii la gravitatea infracțiunii concrete. Un maxim mai ridicat extinde posibilitățile de reacție în cazuri de o gravitate excepțională; un minim mai ridicat exprimă aprecierea legislativă a gravității tipice a infracțiunii respective. Aceste opțiuni păstrează necesitatea individualizării judiciare. Majorarea pedepselor nu dovedește, prin ea însăși, din punct de vedere empiric, că infracționalitatea va scădea și nu justifică promisiunea unui efect de o anumită amploare.

Majorările pentru formele de bază impun corelarea cu formele agravate și atenuate. De aceea, modificările privesc și art. 116, 124, 131, 131a, 196, 196a, 197, 199, 210, 211, 302, 304a și 342. În lipsa acestei corelări, forma mai gravă ar putea avea un maxim mai mic sau un minim nejustificat mai mic, iar restituirea bunului sustras ori acordarea de ajutor victimei ar putea să nu producă efecte reglementate consecvent.

Urmărirea penală legală poate fi împiedicată prin neîndeplinirea deliberată a îndatoririlor de serviciu, ascunderea materialelor, denaturarea conținutului probator și influențarea ilicită a persoanelor cu atribuții oficiale. Aceleași mijloace pot fi folosite și pentru urmărirea penală a unei persoane nevinovate. Infracțiunile existente de încălcare a îndatoririlor de serviciu, acuzare mincinoasă, falsificare a înregistrărilor, obstrucționare a urmăririi penale și corupție protejează aspecte distincte ale acestui interes public. Se propun reglementarea mai precisă a formelor săvârșite în exercitarea funcției și corelarea severității pedepselor.

Intervenția privește conduita intenționată și ilicită pentru care sunt dovedite elementele unei infracțiuni. Nu presupune că refuzul de a începe procedura, suspendarea, încetarea ori achitarea sunt, prin natura lor, nelegale. Aceste soluții sunt obligatorii atunci când sunt întrunite condițiile legale. Protecția penală trebuie să descurajeze atât sustragerea ilicită a unei persoane de la răspundere, cât și urmărirea și condamnarea, cu bună știință, a unei persoane nevinovate.

Propunerea constituie o reformă punctuală a instituțiilor juridice indicate. Nu reprezintă o recodificare integrală a Codului penal (CP) și nu pornește de la ideea că orice aplicare greșită a legii este infracțională. Controlul efectiv al actelor procesuale concrete necesită și garanții procesuale corespunzătoare; majorarea pedepselor nu le înlocuiește.

2. Obiective și principalele soluții legislative

2.1. Individualizarea pedepsei, pedeapsa rezultantă și detențiunea pe viață

Completarea art. 23 limitează aprecierea la infracțiunile cuprinse în concurs. Pedeapsa rezultantă nu poate fi majorată din cauza unei presupuse alte activități infracționale. Sunt necesare motive distincte pentru aplicarea sau neaplicarea art. 24, fără a introduce însă o majorare automată ori adunarea mecanică a pedepselor. Limitele art. 24 sunt menținute: până la jumătate peste pedeapsa cea mai severă stabilită ca pedeapsă rezultantă, fără depășirea nici a sumei pedepselor individuale, nici a maximului pentru categoria respectivă de pedeapsă. Art. 27 continuă să reglementeze separat reunirea pedepselor atunci când o infracțiune este săvârșită după o condamnare anterioară.

Art. 54 este completat cu o ordine a aprecierii judiciare și cu obligația de a explica legătura dintre faptele dovedite și categoria și cuantumul pedepsei alese. Interdicția existentă, prevăzută la art. 56, de a valorifica de două ori elementele infracțiunii este menținută. Exercitarea dreptului la tăcere, contestarea acuzației și desfășurarea unei apărări legale nu pot agrava pedeapsa. O altă acuzație nedovedită nu poate înlocui informațiile dovedite privind pericolul social al autorului.

Detențiunea pe viață este prevăzută ca posibilă sancțiune ultimă pentru alte infracțiuni. Aceasta constituie un maxim legal, nu o pedeapsă obișnuită, prezumată ori obligatorie. Potrivit art. 38a alin. (2), instanța trebuie să stabilească distinct gravitatea excepțională a infracțiunii concrete și motivele pentru care nici închisoarea pe durată determinată permisă de lege nu ar realiza scopurile art. 36. Încadrarea drept „caz deosebit de grav” sau existența unui alt element agravant nu înlocuiește această apreciere. Nu sunt introduse noi cazuri de detențiune pe viață fără posibilitatea înlocuirii.

Este menținută înlocuirea, potrivit art. 38a alin. (3), cu închisoarea de treizeci de ani după executarea a cel puțin douăzeci de ani, cu deducerea duratei executate potrivit alin. (5). Persoana condamnată are un drept propriu de a sesiza instanța potrivit art. 449 din Codul de procedură penală (CPP); hotărârea poate fi supusă controlului prevăzut la art. 450 CPP, iar după respingere este admisibilă o nouă cerere în condițiile legii. Înlocuirea nu înseamnă eliberare automată. Accesibilitatea efectivă a controlului și condițiile reintegrării sunt garanții esențiale la aplicarea pedepsei al cărei domeniu este extins.

Modificarea art. 39 alin. (2) permite durate mai mari de douăzeci de ani numai în cazuri expres prevăzute. Aceasta este necesară și pentru noua formă agravată a infracțiunii din culpă în materia transporturilor, deoarece excepția actuală pentru infracțiunile din partea specială este limitată la infracțiunile intenționate. Extinderea este corelată cu sancțiunile concrete propuse și nu conferă o competență generală de a depăși maximele legale.

2.2. Viața și integritatea corporală

La art. 115, pedeapsa actuală de zece până la douăzeci de ani este înlocuită cu cea de cincisprezece până la treizeci de ani și cu alternativa detențiunii pe viață. Majorarea ține seama de suprimarea intenționată și ireversibilă a vieții. Minimul pentru omorul agravat prevăzut la art. 116 alin. (1) crește la douăzeci de ani, iar maximul pe durată determinată la treizeci de ani, fiind păstrate alternativele existente cele mai severe. Astfel se menține diferența dintre forma de bază și cea agravată și se corelează alin. (1) cu limitele existente la alin. (2). Formele atenuate ale omorului nu sunt

PAGINA 13 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

echivalate cu aceste infracțiuni. În fiecare caz, pedeapsa concretă se stabilește potrivit art. 54-58, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile corespunzătoare.

Noul art. 128 alin. (3) privește intenția directă de a produce vătămarea gravă. Trebuie dovedit că autorul a urmărit producerea unei vătămări dintre cele enumerate la alin. (2); survenirea unui rezultat grav nu dovedește, prin ea însăși, această intenție. Sunt corelate formele agravate de vătămare corporală, recidiva periculoasă și decesul provocat din culpă ca urmare a acelei vătămări intenționate. Dacă există intenția de a provoca decesul, se aplică dispozițiile privind omorul.

Pentru vătămarea corporală gravă urmărită direct, limitele de cinci până la douăzeci de ani reflectă atât afectarea de durată a sănătății, cât și orientarea dovedită a voinței autorului spre acest rezultat. Minimele de șapte, zece și doisprezece ani prevăzute la art. 131 alin. (3) și art. 131a alin. (2) diferențiază gravitatea suplimentară a elementelor agravante și a recidivei periculoase. Când urmează un deces produs din culpă, art. 124 alin. (5) majorează limitele la zece-treizeci de ani, iar în caz de recidivă periculoasă, la cincisprezece-treizeci de ani. Tratamentul atenuat prevăzut la art. 124 alin. (2) și (4) este păstrat expres. Alternativa detențiunii pe viață pentru fiecare dintre aceste infracțiuni necesită aplicarea independentă a art. 38a, nu o concluzie întemeiată exclusiv pe categoria vătămării.

2.3. Libertatea și integritatea sexuală

Violul primește o definiție generală a infracțiunii, aplicabilă indiferent de sexul victimei și al autorului. Sunt indicate formele concrete de penetrare, inclusiv penetrarea corpului autorului ori al unui terț, realizată efectiv de victimă ca urmare a constrângerii. Infracțiunea consumată se distinge de tentativă potrivit regulilor generale. Penetrarea cu alte părți ale corpului sau cu obiecte necesită caracterul sexual al actului, stabilit în funcție de natura, scopul și împrejurările sale. Similitudinea anatomică, luată separat, nu permite includerea activității medicale în această infracțiune.

Interesul protejat este decizia liberă privind actul concret. Consimțământul privește un anumit act și poate fi retras; tăcerea, lipsa rezistenței fizice și relațiile anterioare nu îl dovedesc prin ele însele. Victima nu trebuie să demonstreze că a opus rezistență fizică. Sarcina de a dovedi lipsa consimțământului și cuprinderea acesteia în intenția autorului rămâne acuzației. Se aplică regulile generale privind vinovăția și eroarea asupra faptelor; nu este introdusă răspunderea penală obiectivă.

Această abordare corespunde obligației de a asigura protecția efectivă a autonomiei sexuale în temeiul art. 3 și 8 din Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO), astfel cum este explicată în hotărârea M. C. împotriva Bulgariei din 4 decembrie 2003, cererea nr. 39272/98, par. 153 și 166. Hotărârea nu stabilește sancțiunile concrete propuse; acestea reprezintă o apreciere legislativă independentă. Gradarea de la cinci-douăzeci la șapte-douăzeci și cinci, zece-treizeci și cincisprezece-treizeci de ani ține seama de vârsta și dependența victimei, comiterea în grup, recidiva și consecințele grave suplimentare. Alternativa detențiunii pe viață oferă protecție împotriva infracțiunilor individuale de gravitate excepțională, în limitele art. 38a.

Vârsta sub șaisprezece ani agravează violul dovedit, dar nu înlocuiește, prin ea însăși, elementele formei de bază. Consimțământul care nu exclude aplicarea infracțiunilor speciale bazate pe vârstă nu devine automat lipsă a consimțământului în sensul violului. Este păstrată protecția copiilor prin celelalte dispoziții aplicabile. Normele de subsidiaritate din art. 149, 150, 151, 153 și 157 reglementează suprapunerea pentru același act și nu exclud răspunderea pentru acte distincte, independente.

2.4. Patrimoniul și înșelăciunea

Furtul prin pătrundere într-o locuință afectează atât patrimoniul, cât și siguranța spațiului personal. Încadrarea agravată privește pătrunderea ilicită și atunci când ocupantul lipsește temporar. Forma în care autorul este înarmat necesită scopul dovedit de a folosi arma sau obiectul împotriva unei persoane pentru a comite furtul, a păstra bunul sustras ori a scăpa. Simpla deținere a unui obiect, fără acest scop, nu este suficientă. Limitele de doi până la paisprezece ani pentru pătrunderea fără armă reflectă atingerea suplimentară adusă inviolabilității domiciliului. Dacă este dovedită disponibilitatea de a folosi arma ori obiectul împotriva unei persoane, minimul devine cinci ani, iar maximul pe durată determinată douăzeci de ani. Alternativa detențiunii pe viață nu este justificată numai prin purtarea unei arme: sunt necesare toate condițiile suplimentare din art. 38a, inclusiv aprecierea pericolului concret pentru persoane.

Sunt reglementate cazurile corespunzătoare de recidivă periculoasă și de valoare deosebit de mare. Este exclusă sancționarea distinctă a aceleiași sustrageri atât ca furt, cât și ca tâlhărie. Dacă sunt întrunite elementele tâlhăriei, se aplică art. 198 sau 199.

Restituirea ori înlocuirea bunului rămâne un temei pentru tratamentul atenuat al furtului fără armă prin pătrundere într-o locuință: unu până la zece ani potrivit art. 197 pct. 6, iar pentru valori mari, doi până la doisprezece ani potrivit pct. 7. Excepțiile exprese din pct. 3 și 4 elimină suprapunerea cu pedeapsa existentă de până la opt ani atunci când pătrunderea presupune și spargerea unei bariere, utilizarea unui dispozitiv tehnic ori un alt element enumerat. Noile pct. 6 și 7 exclud expres forma înarmată, recidiva periculoasă și cazurile din art. 196a. Tratamentul atenuat existent de la pct. 5 este păstrat exclusiv pentru art. 196a alin. (1).

Pentru forma de bază a tâlhăriei, asocierea constrângerii cu o infracțiune împotriva patrimoniului justifică majorarea propusă de la trei-zece la cinci-douăzeci de ani; la art. 199 alin. (1), elementele agravante justifică opt-treizeci de ani, iar la alin. (2), limitele pe durată determinată sunt majorate la douăzeci-treizeci de ani. Alternativele detențiunii pe viață se aplică în limitele independente prevăzute în partea generală. Pentru înșelăciune se propune un maxim comun de zece ani, cu minime diferențiate: un an la art. 209 alin. (1), minimul general din art. 39 alin. (1) pentru art. 209 alin. (2), trei ani la art. 210 și cinci ani la art. 211. Minimul mai mic pentru exploatarea unei reprezentări eronate preexistente deosebește această formă de inducerea activă în eroare. Minimele mai mari pentru înșelăciunea agravată țin seama de metoda concretă, repetarea faptei, valoare ori recidiva periculoasă. Sunt păstrate cazurile de gravitate redusă din art. 209 alin. (3) și infracțiunile speciale privind anumite tipuri de înșelăciune.

2.5. Conducerea deosebit de periculoasă care provoacă decesul

Noul art. 343 alin. (6) nu se aplică oricărui accident rutier mortal. Sunt necesare, cumulativ, un caz deosebit de grav, o încălcare expres enumerată, legătura de cauzalitate cu decesul și prevederea posibilității decesului, însoțită de încrederea neîntemeiată în evitarea acestuia. Pragurile cantitative de viteză și enumerarea exhaustivă a încălcărilor urmăresc previzibilitatea. Detențiunea pe viață presupune și aici aprecierea suplimentară din art. 38a alin. (2).

Limitele propuse de cincisprezece-treizeci de ani și alternativa detențiunii pe viață constituie o schimbare substanțială a politicii sancționatorii pentru un rezultat produs din culpă. Justificarea este asocierea unui caz deosebit de grav cu o conduită extrem de periculoasă definită precis și cu prevederea efectivă a decesului. Culpă cu prevedere nu este echivalată cu

PAGINA 15 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

intenția: trebuie stabilite împrejurările concrete pe care autorul s-a bazat pentru a evita decesul. Detențiunea pe viață necesită, suplimentar, dovedirea distinctă a gravității excepționale potrivit art. 38a și motivarea insuficienței pedepsei pe durată determinată. Nici rezultatul mortal, nici depășirea vitezei, luate separat, nu fundamentează această pedeapsă.

Art. 342 este corelat pentru a evita o pedeapsă pe durată determinată mai mică pentru decesul provocat intenționat printr-o infracțiune în materia transporturilor. La alin. (3) lit. „B” se propun cincisprezece-treizeci de ani, iar într-un caz deosebit de grav, douăzeci-treizeci de ani sau detențiune pe viață. Pentru forma agravată de la alin. (4) lit. „B”, minimul este de optsprezece ani, iar într-un caz deosebit de grav, de douăzeci de ani, cu același maxim pe durată determinată și cu alternativa detențiunii pe viață păstrată. Astfel, în cazuri deosebit de grave comparabile, minimul pentru decesul provocat intenționat este mai mare decât cel pentru culpa cu prevedere. Modificarea nu schimbă elementele sau domeniul infracțiunilor de la art. 342.

Acordarea întregului ajutor posibil conduce la limite distincte, mai mici, de zece până la douăzeci și cinci de ani. Este menținut stimulentele de a salva viața. Refuzul testării pentru alcool ori substanțe stupefiante nu dovedește, prin el însuși, condițiile speciale. Dacă decesul este provocat intenționat, se aplică dispozițiile privind infracțiunea intenționată corespunzătoare. Dacă există și împrejurările din art. 343 alin. (3) sau (4), este păstrată aplicarea actualului alin. (5) privind confiscarea și contravaloarea; noua încadrare agravată nu înlătură această consecință.

Durata pedepsei cumulative de privare de dreptul de a conduce un autovehicul este reglementată expres când detențiunea pe viață este efectiv aplicată potrivit noului art. 343 alin. (6). Limitele de treizeci și unu până la treizeci și cinci de ani sunt corelate cu durata de treizeci de ani la înlocuirea potrivit art. 38a alin. (3) și cu durata suplimentară de unu până la cinci ani din art. 343r alin. (2). Sunt păstrate individualizarea, reducerea și deducerea potrivit regulilor generale. Expirarea duratei nu permite exercitarea dreptului în timpul detențiunii pe viață ori al închisorii care o înlocuiește. Dacă prin hotărârea inițială se aplică închisoare pe durată determinată, inclusiv după aplicarea art. 55, 58a sau 63, alin. (2) rămâne aplicabil.

2.6. Obstrucționarea intenționată a urmăririi penale

Modificările art. 288 păstrează scopul specific de a sustrage o persoană de la pedeapsa care i se cuvine potrivit legii. Pedeapsa de bază este majorată de la unu până la șase ani la doi până la opt ani. Sunt prevăzute limite de trei până la zece ani dacă fapta este săvârșită de un judecător, asesor judiciar, procuror ori organ de cercetare în exercitarea atribuțiilor corespunzătoare sau potrivit instrucțiunilor ori în executarea unei decizii a unui grup infracțional organizat. Sunt incluse expres verificările privind infracțiuni efectuate înainte de inițierea procedurii penale.

Forma agravată care determină prescrierea urmăririi penale pentru o infracțiune gravă se sancționează cu închisoare de la cinci până la doisprezece ani. Sunt necesare un act concret care întrunește elementele infracțiunii, o legătură de cauzalitate și intenția privind acea consecință. Participarea unui funcționar la o procedură îndelungată nu este suficientă, prin ea însăși. Trebuie dovedită contribuția sa la obstrucționarea care întrunește elementele infracțiunii.

Termenele de prescripție, caracterul neînsemnat al faptei și celelalte temeuri legale pentru neînceperea ori încetarea procedurii își păstrează funcția. Noua încadrare agravată sancționează

PAGINA 16 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

provocarea intenționată și ilicită a prescripției și nu înlătură o stingere deja produsă. Nu reactivează o urmărire prescrisă și nu conferă efect retroactiv unei legi mai defavorabile. Maximele majorate pentru anumite infracțiuni pot modifica, potrivit regulilor generale, termenele de prescripție aplicabile faptelor viitoare, aspect care trebuie luat în considerare la evaluarea impactului. Se aplică și prescripția absolută din art. 81 alin. (3), iar pentru infracțiunile împotriva victimelor minore se ține seama de momentul special de la care curge termenul, prevăzut la art. 80 alin. (4), în domeniul său legal. Noua încadrare agravată nu poate fi folosită pentru eludarea acestor reguli. Aplicarea legii mai favorabile se apreciază potrivit art. 2, fără reunirea unor părți distincte, defavorabile și favorabile, din versiuni diferite într-o lege inexistentă.

Majorarea maximului peste cinci ani este relevantă și pentru noțiunea de „infracțiune gravă” din art. 93 pct. 7, inclusiv în raport cu art. 3046 alin. (2) și art. 305a. Aceasta poate modifica aplicabilitatea scutirii de răspundere penală potrivit art. 78a. Suspendarea executării potrivit art. 66 se apreciază în raport cu pedeapsa efectiv aplicată și cu celelalte condiții legale, nu exclusiv în funcție de maximul abstract. Aceste consecințe fac parte din întinderea reformei și nu trebuie prezentate ca un simplu efect redacțional.

2.7. Denaturarea intenționată a bazei probatorii și urmărirea unei persoane despre care se știe că este nevinovată

Noul art. 288a definește acte concrete care constituie infracțiunea: întocmirea, modificarea, prezentarea ori folosirea unui material neautentic, modificat sau care atestă în mod fals; distrugerea, substituirea ori ascunderea ilicită a materialelor relevante; denaturarea cu bună știință a conținutului probator într-un act; formularea acuzației împotriva unei persoane ori condamnarea acesteia cunoscând că nu a săvârșit fapta sau că fapta nu constituie infracțiune. Condițiile comune sunt exercitarea atribuțiilor oficiale corespunzătoare și scopul specific al urmăririi, condamnării ori privării ilicite de libertate sau al sustragerii altei persoane de la pedeapsa care i se cuvine.

Protecția privește și materialele primite ori strânse în cadrul unei verificări anterioare privind o infracțiune. Substituirea sau ascunderea lor deliberată în afara unei proceduri începute formal poate, de asemenea, atrage răspunderea. Faptul că materialul nu a fost admis ca mijloc de probă nu justifică distrugerea sa ilicită în scopul specific arătat.

Denaturarea cu bună știință a conținutului materialului se distinge de aprecierea credibilității și a valorii sale probatorii. O apreciere diferită a aceluiași material de către instanța superioară de control nu transformă prima apreciere într-o infracțiune. Nu se instituie răspunderea numai pentru o motivare incompletă, un act desființat, un termen depășit, o achitare ori o interpretare juridică neînsușită. Infracțiunea privește și urmărirea ori condamnarea cu bună știință pentru o faptă care nu constituie infracțiune, dar impune în continuare dovedirea cunoașterii și a scopului ilicit specific. Dezacordul cu o concluzie juridică nu înlocuiește dovada acestor elemente. Toate elementele obiective și subiective trebuie dovedite potrivit procedurii generale.

Limitele de bază de trei până la zece ani din art. 288a reflectă asocierea abuzului de funcție judiciară, a denaturării deliberate și a unui scop ilicit specific. Dacă este provocată o privare ilicită de libertate de peste șase luni, sunt prevăzuți cinci-zece ani, având în vedere ingerința directă prelungită în libertatea persoanei.

Pragul de șase luni delimitează forma agravată, fără ca o privare mai scurtă de libertate să excludă forma de bază. Trebuie dovedite atât caracterul ilicit și durata privării de libertate, cât și legătura de cauzalitate și intenția privind această consecință. Revocarea unei măsuri pentru asigurarea prezentării persoanei acuzate nu dovedește, prin ea însăși, niciunul dintre aceste elemente.

Se prevăd subsidiaritatea și corelarea cu art. 288 atunci când aceeași faptă constituie infracțiunea. Este păstrată răspunderea pentru o faptă de corupție săvârșită distinct ori pentru o altă infracțiune independentă. Dispoziția nu invalidează automat actele din cauza de bază. Modificarea sau desființarea lor necesită calea procesuală corespunzătoare; acuzația adusă persoanei cu atribuții oficiale nu reprezintă vinovăție stabilită printr-o hotărâre definitivă de condamnare.

2.8. Presiuni asupra înfăptuirii justiției, corupție, trafic de influență și intermediere

Pedeapsa de bază din art. 289 este majorată la unu până la opt ani. Forma agravată, sancționată cu doi până la zece ani, privește determinarea prin abuz de atribuții precis indicate în materie de personal, evaluare, disciplină și conducere, precum și faptele săvârșite potrivit instrucțiunilor ori în executarea unei decizii a unui grup infracțional organizat. Cererile, obiecțiile, plângerile, căile de atac formulate de procuror și susținerile juridice legale nu constituie determinare la încălcarea unei îndatoriri oficiale.

Pentru formele de bază ale corupției pasive și active, maximul devine zece ani, cu minime de unu, doi sau trei ani, în funcție de încălcarea îndatoririlor oficiale și de legătura cu o altă infracțiune. Majorarea ține seama de comercializarea puterii publice și de afectarea adoptării legale a deciziilor. O funcție de răspundere, extorcarea, repetarea faptei ori valoarea mare justifică cinci-doisprezece ani potrivit art. 302 lit. „a”, iar legătura cu o infracțiune de serviciu săvârșită, potrivit lit. „b”, justifică cinci-cincisprezece ani. Cele mai severe limite din art. 302a sunt păstrate. Sancțiunile patrimoniale cumulative existente, confiscarea și privarea de drepturi nu sunt înlăturate și nici condițiile art. 306 pentru scutirea de pedeapsă în cazurile de extorcare și de denunțare voluntară imediată.

La art. 304b se propun doi-opt ani pentru persoana care primește un folos în scopul exercitării influenței și unu-șase ani pentru persoana care îl furnizează, cu amendă cumulativă. Diferența reflectă rolurile distincte ale participanților. Când influența vizează justiția penală, limitele agravante comune sunt trei-zece ani, din cauza riscului imediat pentru constatarea infracțiunilor și libertatea persoanei. Intermedierea din art. 305a se sancționează cu unu-șase ani, iar legătura specială cu un act ori o omisiune a unui organ judiciar, cu doi-opt ani. Subsidiaritatea păstrată împiedică folosirea infracțiunii de intermediere ca substitut mai puțin sever pentru o participație dovedită mai gravă la o infracțiune.

Sunt păstrate elementele privind folosul necuvenit, conduita relevantă și scopul său specific. Reprezentarea și apărarea profesională legală nu sunt echivalente cu traficul de influență. Privarea de drepturi este legată de abuzul de funcție dovedit și se individualizează potrivit părții generale.

2.9. Competența, efectele în timp și pregătirea aplicării

Completarea conexă a art. 35 alin. (2) CPP asigură judecarea în primă instanță de către o instanță districtuală a tuturor noilor infracțiuni pentru care este permisă detențiunea pe viață, păstrând competența specială. Aceasta include expres și noua formă atenuată din art. 343a

PAGINA 18 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

alin. (3) și infracțiunile din art. 288, 288a și 289. Sunt păstrate normele speciale aplicabile cauzelor împotriva membrilor sistemului judiciar și competenței militare. Procedurile judiciare deja inițiate sunt finalizate potrivit normelor anterioare de competență.

Pedepsele mai severe și noile infracțiuni se aplică pentru viitor. Pentru faptele săvârșite înainte de intrarea legii în vigoare este respectat art. 2 CP. Amânarea cu șase luni a intrării în vigoare permite pregătirea organelor care aplică legea și pregătirea executării pedepselor. Modificările conexe privind competența sunt incluse în însăși propunerea; prin urmare, adoptarea sa nu este condiționată de adoptarea propunerii distincte privind reforma procesuală.

2.10. Presiuni prin atribuții în materie de personal și corelarea celor trei legi

Forma agravată din art. 289 alin. (2) privește expres principalele instrumente de personal și financiare ale influenței nelegitime, inclusiv delegarea temporară și încetarea delegării. Aceasta permite protecție egală indiferent dacă atribuția este exercitată de un conducător administrativ ori de un membru al unui organ colegial competent în materie de personal. Răspunderea rămâne personală: trebuie dovedite determinarea concretă la încălcarea unei îndatoriri oficiale în legătură cu înfăptuirea justiției, abuzul de atribuții și intenția. Apartenența la Consiliul Superior al Magistraturii din Bulgaria, participarea la un vot ori o decizie legală în materie de personal nu dovedesc, prin ele însele, o infracțiune.

Manipularea urmelor informaționale, distrugerea documentelor și obstrucționarea hotărârilor judiciare pot intra deja sub incidența infracțiunilor existente din art. 282-285, 295-296, 308-311, 316, 319, 319b și 319b, în funcție de faptele concrete și elementele infracțiunii respective. Nu sunt create infracțiuni generale paralele cu un conținut nedefinit. Propunerile privind CPP și Legea privind sistemul judiciar (LSJ) prevăd păstrarea urmelor, control judiciar, recuzarea în caz de conflict, decizii motivate în materie de personal și măsuri ulterioare pentru încălcările constatate. Aceste garanții sunt necesare aplicării dreptului penal material; majorarea pedepselor, singură, nu garantează descoperirea și sancționarea fiecărui abuz.

3. Resursele financiare și de altă natură necesare aplicării

Duratele de închisoare efectiv executate mai lungi și posibilitatea mai largă a detențiunii pe viață pot majora costurile capacității penitenciare, securității, asistenței medicale, intervenției psihologice și reintegrării sociale. Propunerea nu poate fi prezentată în mod rezonabil ca neutră din punct de vedere bugetar.

Calculul cantitativ necesită numărul anual al condamnărilor pentru infracțiunile modificate, distribuția duratelor aplicate, schimbarea estimată a pedepselor efectiv executate, reducerile, suspendările și liberările înainte de termen, costul marginal al unei zile suplimentare de detenție, capacitatea disponibilă și investițiile necesare. Pentru detențiunea pe viață, efectul bugetar pe termen scurt trebuie deosebit de costurile pe termen lung care se acumulează.

Infracțiunile noi și modificate împotriva justiției necesită instruire pentru a deosebi eroarea supusă controlului în căile de atac de conduita infracțională intenționată. Sunt necesare resurse pentru strângerea și verificarea urmelor electronice, versiunilor actelor, comunicărilor oficiale și circulației materialelor probatorii. Trebuie luate în considerare și posibila schimbare a volumului de activitate al organelor de cercetare, al parchetului și al instanțelor districtuale, precum și costurile asistenței de specialitate. Nu este creat un nou organ de stat.

PAGINA 19 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

Efectul financiar nu este cuantificat în această etapă. Nu există date suficiente pentru a indica cu bună-credință o sumă totală concretă ori pentru a afirma că bugetele existente vor fi neapărat suficiente. Dacă propunerea este acceptată, Ministerul Justiției trebuie să detalieze evaluarea cu participarea organelor competente și a administratorilor bugetari relevanți, potrivit procedurii aplicabile pregătirii și introducerii unui proiect de lege. Fondurile necesare trebuie planificate prin procedura bugetară aplicabilă.

Perioada de șase luni până la intrarea în vigoare permite instruirea membrilor sistemului judiciar și a organelor de cercetare, pregătirea materialelor metodologice privind noua infracțiune de viol și infracțiunile împotriva justiției și planificarea executării pedepselor mai severe.

4. Rezultatele așteptate ale aplicării, inclusiv cele financiare, și evaluarea ulterioară

Rezultatele așteptate sunt disponibilitatea unor pedepse mai severe pentru infracțiuni grave dovedite, o corelare mai consecventă între formele de bază și cele agravate, protecție egală împotriva violului și o motivare a individualizării pedepsei mai ușor de verificat. Completările privind justiția creează un temei legal mai precis pentru răspunderea aferentă obstrucționării intenționate dovedite, manipulării materialelor, urmăririi unei persoane despre care se știe că este nevinovată și influențării ilicite a persoanelor cu atribuții oficiale.

Aceste așteptări nu înseamnă că adoptarea legii va elimina, prin ea însăși, corupția, abuzurile procesuale ori toate actele incorecte. Rezultatul efectiv depinde de constatarea infracțiunilor, cercetarea lor independentă, controlul judiciar efectiv și executarea pedepselor. Nu se promite o reducere a infracționalității cu un anumit procent.

Art. 55, 58a și 63 rămân aplicabile numai dacă sunt îndeplinite condițiile materiale și procesuale corespunzătoare. Interdicția din art. 369a CPP privind cercetarea judecătorească abreviată potrivit art. 371 pct. 2 în cauzele privind provocarea intenționată a decesului nu este modificată. În consecință, minimele majorate nu reprezintă un prag inferior necondiționat în toate procedurile, dar nici reducerea din art. 58a nu este disponibilă pentru orice infracțiune. Detențiunea pe viață nu se aplică minorilor: se aplică înlocuirea prevăzută la art. 63. Totuși, prevederea sa ca alternativă poate majora limitele aplicabile ale închisorii pe durată determinată potrivit aceluși articol, iar acest efect trebuie evaluat separat, inclusiv pe grupe de vârstă și ținând seama de scopul de reeducare din art. 60.

Un rezultat financiar pozitiv nu poate fi cuantificat în avans. O posibilă reducere a prejudiciului infracțional nu constituie automat economii pentru bugetul de stat. Nici veniturile suplimentare din amenzi și confiscări nu pot fi prezumate de la început ca suficiente pentru acoperirea costurilor cercetării, judecății și executării pedepselor.

Evaluarea ulterioară avută în vedere după trei ani trebuie să privească pedepsele aplicate și efectiv executate, aplicarea art. 55, 58a și 63, hotărârile desființate sau modificate pentru nedreptate vădită, recidiva și costurile executării. Pentru infracțiunile împotriva justiției trebuie urmărite numărul, durata și rezultatul procedurilor, temeiurile încetării și achitării, metodele dovedite de săvârșire și aplicarea privării de drepturi. Creșterea numărului procedurilor

inițiate nu trebuie considerată, prin ea însăși, dovadă a eficacității. Datele sunt publicate agregat, cu protejarea datelor cu caracter personal.

5. Analiza conformității cu dreptul Uniunii Europene, Constituția și obligațiile internaționale

Propunerea a fost elaborată cu respectarea principiilor legalității, răspunderii personale întemeiate pe vinovăție, egalității, proporționalității și prezumției de nevinovăție. Noile infracțiuni necesită dovedirea fiecărui element obiectiv și subiectiv. Pedepsele mai severe se aplică pentru viitor, în conformitate cu art. 2 CP, art. 5 alin. (3) din Constituție și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Propunerea unor pedepse mai mari reprezintă exercitarea aprecierii legislative, limitată de art. 4 alin. (1), 30 și 31 din Constituție și de art. 35 alin. (3) CP. Decizia Curții Constituționale nr. 8 din 17 iulie 2025, în cauza constituțională nr. 15/2024, confirmă competența de a stabili politica penală și cerința clarității și previzibilității normelor penale. Decizia nr. 4 din 30 aprilie 2025, în cauza constituțională nr. 29/2024, pronunțată într-o materie de sancțiuni administrative, este relevantă pentru cerința generală a individualizării reale și a proporționalității. Niciuna dintre aceste decizii nu certifică în avans constituționalitatea limitelor concrete propuse. Aceasta depinde de o diferențiere legislativă justificată și de garanții efective la aplicare.

Drepturile prevăzute la art. 47-49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene sunt relevante în domeniul său de aplicare potrivit art. 51. Limitele prescrise păstrează individualizarea judiciară a pedepselor, iar noile infracțiuni împotriva justiției se limitează la conduite intenționate definite precis. Majorarea pedepselor nu înlătură cerința proporționalității severității pedepsei concrete cu infracțiunea.

Directiva 2011/93/UE este relevantă pentru protecția copiilor, iar Directiva 2012/29/UE pentru drepturile și protecția victimelor. Propunerea nu reduce protecția bazată pe vârstă și nu transferă victimei sarcina de a dovedi lipsa consimțământului. Directiva (UE) 2017/1371 este relevantă pentru infracțiunile de fraudă și corupție care afectează interesele financiare ale Uniunii; infracțiunile speciale corespunzătoare sunt menținute. Propunerea nu este prezentată ca o transpunere integrală a acestor instrumente.

Pentru infracțiunile legate de exercitarea puterii judecătorești, art. 117 alin. (2) și 132 alin. (1) din Constituție sunt decisive. Independența în aplicarea legii se îmbină cu răspunderea pentru o infracțiune intenționată urmărită din oficiu. Eroarea de bună-credință, o apreciere diferită a probelor și simpla desființare a unui act nu înlocuiesc conduita care constituie infracțiunea, intenția și scopul specific. Nu se instituie răspundere penală generală pentru un rezultat nefavorabil într-o cauză ori pentru dezacordul cu opinia juridică a unui membru al sistemului judiciar.

Protecția împotriva urmăririi cu bună știință a unei persoane nevinovate și împotriva manipulării probelor corespunde cerințelor privind libertatea persoanei și procesul echitabil din art. 5 și 6 CEDO. Nu derogă de la autoritatea de lucru judecat și nu permite invalidarea unui act definitiv în afara remediilor procesuale prescrise. Dreptul la apărare al persoanei cu atribuții oficiale acuzate și prezumția nevinovăției acesteia rămân pe deplin aplicabile.

Extinderea detențiunii pe viață este însoțită de păstrarea posibilității legale de control și înlocuire. Regimul existent al detențiunii pe viață fără posibilitatea înlocuirii nu este extins la noi

PAGINA 21 / 21 A ORIGINALULUI BULGAR

infrațiuni. Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 8 iulie 2014 în cauza Harakchiev și Tolumov împotriva Bulgariei, cererile nr. 15018/11 și 61199/12, par. 246 și 264, leagă conformitatea cu art. 3 CEDO de o perspectivă reală de reexaminare și de o posibilitate efectivă de reintegrare. Existența formală a unui mecanism legal nu este suficientă fără aplicare efectivă. Păstrarea înlocuirii nu înlătură obligația de a asigura condiții pentru o reintegrare socială reală.

Propunerea și expunerea sa de motive constituie o propunere în temeiul art. 18 din Legea privind actele normative. În cursul elaborării și introducerii ulterioare a unui proiect de lege, autoritățile competente efectuează evaluarea impactului, consultările publice și consultarea interinstituțională aplicabile. Când un proiect este înaintat Consiliului de Miniștri spre examinare, se întocmește și avizul prevăzut la art. 28 alin. (3) din Legea privind actele normative privind conformitatea cu CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Prezenta analiză nu înlocuiește acea procedură instituțională.

Surse legislative și jurisprudență

Verificarea a fost efectuată pe baza textelor publicate oficial la 25 septembrie 2026. Pentru CP a fost utilizată versiunea consolidată cu ultima modificare reflectată în Monitorul Oficial al Bulgariei nr. 55 din 16 iunie 2026, iar pentru CPP, versiunea cu ultima modificare reflectată în Monitorul Oficial al Bulgariei nr. 59 din 30 iunie 2026.

1. [Codul penal - Ministerul Justiției.](#)
2. [Codul de procedură penală - Ministerul Justiției.](#)
3. [Constitutia Republicii Bulgaria - Ministerul Justiției.](#)
4. [Legea privind actele normative - Ministerul Justiției.](#)
5. [Convenția europeană a drepturilor omului - textul oficial în limba bulgară.](#)
6. [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - EUR-Lex.](#)
7. [Directiva 2011/93/UE - EUR-Lex.](#)
8. [Directiva 2012/29/UE - EUR-Lex.](#)
9. [Directiva \(UE\) 2017/1371 - EUR-Lex.](#)
10. [Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Harakchiev și Tolumov împotriva Bulgariei, hotărârea din 8 iulie 2014, cererile nr. 15018/11 și 61199/12 - HUDOC.](#)
11. [Curtea Europeană a Drepturilor Omului, M. C. împotriva Bulgariei, hotărârea din 4 decembrie 2003, cererea nr. 39272/98, par. 153 și 166 - HUDOC.](#)
12. [Curtea Constituțională, Decizia nr. 4 din 30 aprilie 2025, în cauza constituțională nr. 29/2024.](#)
13. [Curtea Constituțională, Decizia nr. 8 din 17 iulie 2025, în cauza constituțională nr. 15/2024.](#)

Autorul și depunătorul propunerii în temeiul art. 18 din Legea privind actele normative:

Marian Georgiev Ivanov, avocat

Baroul Sofia, număr individual de înregistrare al avocatului 1800713910

E-mail: ivanov.bg.sf@gmail.com

25 septembrie 2026

Semnătură electronică calificată: